

3. Однак найбільш загрозливим є не кількісне, а якісне «переродження» наукового потенціалу: результати скорочуються швидше, ніж витрати; науково-дослідницькі і дослідно-конструкторські роботи все більше відриваються від виробництва; в інноваціях, там, де вони ще є, відбувається переорієнтація переважно на технічні результати інших держав.

4. *Українські промислові підприємства послабили увагу в науково-технічній сфері* внаслідок ряду причин: відсутність у підприємств власних коштів, більша вартість кредитних ресурсів, низькі показники інноваційної активності в промисловості держави тощо. Промислові підприємства орієнтуються в своїй інноваційній діяльності на вирішення тактичних, а не стратегічних завдань. На це вказує спрямованість на кінцеві етапи інноваційної діяльності.

Національна самосвідомість громадянина України — це результат економічного зростання держави та його самовдосконалення через участь у освітній діяльності. Саме тому в нашій країні мета освіти сьогодні — це підготовка фахівців, здатних забезпечити перехід від індустріального до інформаційно-технологічного суспільства через новаторство у навчанні, вихованні та науково-методичній роботі.

Література

www.osvitaукраiny.carshe.com

О. О. Герасименко, канд. екон. наук, доц.,
кафедра управління персоналом та економіки праці

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ

Вища освіта є особливою сферою економічної діяльності, в якій органічно поєднується надання освітніх послуг та виконання науково-дослідних робіт. При цьому наукова діяльність у вищих навчальних закладах спрямована на проведення наукових досліджень і розробок, результати яких втілюються у продуктових та процесних інноваціях, а також на впровадження наукових здобутків у навчальний процес.

Наукова діяльність вищих закладів освіти передбачає:

- виконання держбюджетних та госпдоговірних науково-дослідних робіт у доповнення до інших суб'єктів науково-технічної діяльності;

- проведення досліджень і розробок через систему грантів;

- написання наукових статей, доповідей, навчальних посібників, підручників, монографій;

- організацію наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарів, конференцій, олімпіад, конкурсів;

- захист дисертацій на здобуття науково ступеня кандидата та доктора наук;

- рецензування та редагування статей, посібників, підручників тощо;

- написання відзивів на автореферати дисертацій;

- роботу в редакції наукових журналів;

- участь у роботі спеціалізованої вченої ради;

- роботу в науково-методичних радах при органах управління вищою школою;

- керівництво науково-дослідною роботою студентів;

- керівництво науковими структурними підрозділами у складі ВНЗ;

- проведення науково-дослідної роботи та експериментальних досліджень у рамках навчального процесу шляхом залучення магістрів та аспірантів до дослідницьких програм, що мають навчальне спрямування.

У цілому, проведення наукових досліджень та розробок у системі вищої школи забезпечує реалізацію функції формування професійної компетентності викладачів. А це, в свою чергу, гарантія підвищення якості підготовки фахівців для задоволення потреб національної економіки. Тому на практиці не повинно бути відриву наукової діяльності від діяльності педагогічної, що, на жаль, часто має місце. Викладач вищого навчального закладу передусім має бути науковцем, щоб черпати нову і важливу інформацію, призначену для студентської аудиторії, з власних наукових досліджень. Викладацька діяльність повинна бути своєрідним підсумком наукової діяльності. Досвід свідчить, що у вітчизняних закладах вищої освіти наукова робота часто ведеться без додаткової оплати, через що має фіктивний характер. Дослідженням та розробкам присвячується вільний від викладацької роботи час. Серйозні наукові дослідження та розробки часто не підкріплені матеріальною компенсацією. Як правило, головний їх мотив — захист дисертацій та отримання вченого звання. Окрім цього, з

переходом до ринкових відносин суттєво розширюються можливості реалізації ділового потенціалу науково-педагогічних працівників завдяки розвиненій мережі недержавних навчальних закладів та бізнесових структур, що зумовлює тенденцію скорочення обсягів та погіршення ефективності науково-дослідних робіт у вищих навчальних закладах.

Розширення масштабів наукових досліджень у рамках профілю підготовки фахівців та використання отриманих результатів у навчальному процесі — прямий шлях до підвищення якості освітніх функцій вищих навчальних закладів завдяки належній професійній компетентності науково-педагогічних працівників.

Т. В. Глебова, викл.,
кафедра філософії

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ УСПІШНОГО НАВЧАННЯ

Різноманітні аспекти становлення філософії освіти та формування сучасних стратегій навчання розглянуті в роботах В. П. Андрущенко, С. К. Булдакова, Г. І. Геращенко, Б. С. Гершунського, В. Н. Гончарової, В. Т. Гуляєва, Є. І. Добрянської, О. В. Долженка, С. Ф. Клепка, В. Г. Кременя, В. В. Кумаріна, В. С. Лутая, Ф. Т. Михайлова, Н. Г. Ничкало, Н. П. Піщуліна, І. О. Радіонової, В. М. Розіна, Н. С. Розова, Ю. І. Терещенка, В. В. Тринкіна, Х. Г. Тхагапсоева, Н. Н. Пахомова, Ю. Б. Тупталова, В. Д. Шадрікова, П. Г. Щедровицького та інших філософів. До ключових стратегій і моделей успішного навчання ці автори відносять наступні:

- **«інтегративних модулів»**, тобто розроблених разом із студентами тематичних, міждисциплінарних комплексів програмних питань для навчання і виявлення знань та навичок з усіх навчальних дисциплін (колись шпаргалка студента одного із технічних ВНЗ м. Києва стала структурною основою найкращого навчального посібника з теоретичної механіки, а цей студент став співавтором відомого українського вченого з цієї галузі науки);
- **«діяльності малих груп»**, тобто створених у класі або академічній групі кількох команд з метою децентралізації навчального процесу і стимулювання співробітництва та змагання в навчальному процесі;